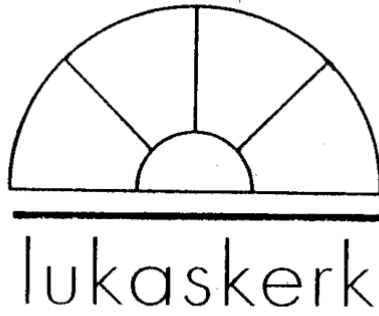

Mei 2020

Om en Bij 2
2512 XK Den Haag

Om en Bij de Lukaskerk

Jaargang 27

nummer 4

Predikant:**Jannet van der Spek**domineelukaskerk@xs4all.nl

telefonisch bereikbaar:

dinsdag, woensdag en donderdag
op 06-41728662

vrijdag en zaterdag 050-5252633

Diaconaal Werker: Esther Israëltelefoon: 06 57 73 49 87, eisrael@stekdenhaag.nl**Secretariaat:**

mw Els Bisschops

telefoon: 070 346 33 66, elcabiss@kpnplanet.nl

postadres: Lukaskerk, Om en Bij 2, 2512 XK Den Haag

Koster Lukaskerk – kosterlukaskerk@outlook.com

de heer Frederik Ekkelboom – 070 737 04 47

Telefoon Lukaskerk – 070 389 72 63

Verhuur ruimten: De heer Paul Blom

telefoon 070 4277261 (bellen tussen 18.00 en 19.00 u)

Colofon

Om en Bij de Lukaskerk is het wijkblad van de Protestantse Gemeente Lukaskerk en verschijnt 12 x per jaar op de laatste zondag van de maand.

Opgave abonnementen en adreswijzigingen:

Om en Bij 2, 2512 XK Den Haag, t.a.v. administratie wijkblad

of per email: lukaskerk@hotmail.com**Uitgave**

Protestantse Stichting Wijkvereniging Binnenstad

*zie voor gironummers achterzijde binnenblad.**Kopijdatum voor het wijkblad van juni nog onduidelijk,**vanwege het coronavirus. Maar kopij altijd welkom:**Mail voor informatie naar lukaskerk@hotmail.com*

Inhoudsopgave

Afstand en nabijheid in coronatijd	Jannet van der Spek	4
In memoriam Gerard Grawford	Margriet Quarles	5
Opbrengst Solidariteitsmaaltijden	Esther Israël	8
Be-moed-iging	Karin Astrid Siegmann	8
Een reisverhaal	Anna Leest	11
Niet gehamsterd	Christine Scheurkogel	13
Van de Seniorenkring	Els Pellen	14
Aan de slag in de Buurt- en Lukaskerk	Esther Israël	15
In coronatijd	Corrie Hoogendoorn	16
Wormenpoep	Christine Scheurkogel	17
Opbrengsten collecten en collecten komende tijd	Namens de diaconie, Anna Leest	18
Lang leve(n) onze kaarsjes!	Karin Astrid Siegmann	19
En de mensen bleven thuis...	Kitty O'Meara	20
Kamer gezocht!	Esther Israël	20
Bloemschikking 4 en 5 mei	Corrie Hoogendoorn	21
Voor de kinderen		22

Afstand en nabijheid in coronatijd

Nu ruim een jaar geleden was ik op een gedenkwaardige zondag op 28 april in de Lukaskerk voor een mooie Taizéviering en een turbulente vergadering. Ik had toen geen idee of het beroep wel of niet door zou gaan. Een van de issues was hoe ik het voor me zag als ik nog een jaar op zo'n grote afstand zou wonen. Het is natuurlijk mee- en tegengevallen.

En nu speelt afstand een totaal andere rol dan we toen zelfs maar hadden kunnen voorzien. De treinreis werd een heel stuk langer (stoptreinen en drie keer overstappen) en tegelijkertijd werd de afstand minder belangrijk, want ik moest me toch beperken tot telefonisch contact en digitaal vergaderen.

Juist nu de mogelijkheden om digitaal contact te hebben over afstand heen beseft ik, hoe ik hecht aan nabijheid en de straat. Ik ben blij dat de Lukaskerk nog de mogelijkheid biedt om fysiek bij elkaar te komen

En we vieren nog steeds samen met tien personen. Ik voel me zeer bevoorrecht dat ik daaraan mee mag doen. Digitaal mee vieren is best ingewikkeld. Iemand zegt: Als in een kerkdienst je gedachten afdwalen of doormijmeren over een woord ben je toch verbonden met de anderen. Bij een digitale dienst zit je dan toch echt in je eigen huis en is afgeleid afgeleid en scroll je maar even verder. Een ander zegt: ik kan best zelf bijbellezen en bidden, daar heb ik dat scherm echt niet voor nodig, maar samen koffiedrinken, ik snak ernaar.

In Groningen had ik altijd wel bewondering voor mensen die dat goed konden, digitaal meevieren. Ze staken een kaars aan, gingen er echt voor zitten, liedboek erbij. Het waren de beste luisteraars als het ging om de preek. Maar mijn vorige gemeente had geen beeld, misschien is dat zelfs wel makkelijker. In de Lukaskerk is het interactief meebidden heel erg mooi. Maar door de overbelasting van het net kan niet iedereen tegelijk meekijken.

De Lutherse kerk heeft gekozen voor een andere vorm van de viering.

Veel korter en wel met veel orgelspel. Ze worden uitgezonden op YouTube.

Mijn fitnessketen zit ook op YouTube en daar doe ik dus wel digitaal mee. Ja, een groot gemis, die medesporters. Onvervangbaar. Als ik fitness trek ik mijn sportkleding en sportschoenen aan en sta ik in mijn werkkamer voor de computer te springen en de meest verschrikkelijke buikspieroefeningen te doen. Het begint al te wennen. Het halve uur is al iets minder lang. Terwijl ik dat deed moest ik denken aan Bonhoeffer die aan zijn ouders schreef dat hij wel drie uur per dag wandelde door zijn cel. En nog een half uur op de luchtplaats. Voor het eerst durfde ik aan deze woorden te twijfelen. De brieven aan zijn ouders zijn duidelijk anders van toon dan die aan zijn vrienden. Logisch, ik denk dat ieder kind na een zekere leeftijd bezig is zijn ouders niet bezorgd te maken. (Hoe jammer die ouders dat ook vinden, die horen natuurlijk liever hoe het echt zit.) En Bonhoeffer, gevangengehouden door de nazi's, had er alle reden toe om de zaken aan hen zo positief mogelijk voor te stellen.

Zo geven nieuwe ervaringen altijd weer een nieuwe blik op oude woorden. Ik heb deze week vaak teruggedacht aan die 28ste april. Vooral omdat de eerste die mij toen opviel Gerard was, die het hek voor ons opende en die gelijk tegen mij tekeering over dominees en geloven en trouw. Ik heb veel aan hem te danken. Hij hield me bij de les. Moge hij rusten in vrede. Het zijn woorden die heel vaak worden gezegd, maar wat hopen en bidden wij dat hij nu mag wonen in de barmhartigheid en het licht van de Eeuwige.

Hartelijke groet, Jannet van der Spek

..*

In memoriam Gerard Grawford

Gerard is overleden. Hij leek al een poosje ziek, maar kwam toch steeds naar de Lukaskerk. Dinsdag en woensdagmiddag voor een kopje koffie, mopperend dat het toch te gek was dat je nergens in Den Haag meer een kopje koffie kon drinken, en donderdagmiddag

was hij de gastheer. En even achter de piano natuurlijk. Ook toen het eigenlijk niet meer ging. Gerard, welke bezoeker van de Lukaskerk kent hem niet, maar ook bij het straatpastoraat en in het Aandachtscentrum zal hij vast en zeker gemist worden.

Gerard, zo eigenwijs als dat ik groot ben. En zo botsten we regelmatig als we de tafels in de Lukaskerk neerzetten, of de stoelen in de Grote Kerk, hier in de Lukaskerk, als er echt nog genoeg lege stoelen waren en hij toch al stoelen ging bijzetten, mensen ontvangen bij de deur. We wisten het allebei beter. Maar we gingen ook samen door de deur.

Toen ik op de digitale koffie app vertelde dat Gerard was overleden kwamen er spontaan allemaal herinneringen. Ik mag ze hier opschrijven.

“Ach Gerard overleden. Hij was altijd op Jaap gesteld en heel zorgzaam voor hem. Hij was altijd heel vroeg in de kerk, als ik dienst had waren veel taken al door hem gedaan. De liedboeken bijvoorbeeld, of stoelen klaarzetten. Hij hield ervan om grote aantallen klaar te leggen of te zetten. Wees niet zo kleingelovig! We moeten op veel mensen rekenen.”

“Gerard nam steeds mensen mee naar de Lukaskerk. Hij stuurde ze ook door. Voor hulp, maar ook bij de solidariteitsmaaltijden. Hij was best kritisch, maar ook heel trots op de Lukaskerk en waar de kerk voor wilde staan. Hij wilde zo graag van betekenis zijn voor anderen. Daar werd weleens misbruik van gemaakt door de mensen (vrouwen) die hij meenam. Net als Berdien zag ik hem 2 weken geleden en schrok ik van zijn magere gezicht en de rollator. Wat is dit hard gegaan. Ik weet zeker dat hij met open armen is opgevangen door de Eeuwige.”

“Laten we de hoop bewaren dat Gerard omgeven is door Goede Machten en dat hij mag rusten in vrede.”

“Ik ben overvallen door het onverwachte overlijden van Gerard. Weer een kritische mederoker weggefallen. Streng en hij heeft mij

vaak gecorrigeerd op mijn functie diaken. Ik heb hem zien lijden na een dienst. Maar ik kon niet inschatten dat het zo snel zou gaan. Ik mis zijn inzet en betrokkenheid bij de Lukaskerk. God ontvang hem als een bijzonder mens.”

“Ach Gerard, een van de oude garde, wij kennen hem vanaf het begin. Altijd een helpende hand met de kerstmaaltijd in de Grote Kerk. We zullen hem missen.”

“Gelukkig voor Gerard. Ik heb hem twee weken geleden nog gezien toen ik spullen bracht voor de voedselbank. Hij zag er zo slecht uit. Heel mager en in zichzelf gekeerd. Voor hem ben ik blij, want hij leed echt. Niemand wist wat hij had, maar je zag dat het niet goed ging. Ik zal hem missen als bewaker van de kast met liedboeken.”

“Ach Gerard, altijd blij met een bloemetje en ook geïnteresseerd in mensen. Nadat ik ziek werd en weer in de kerk kwam, meldde hij steeds dat hij blij was dat ik er weer was.”

“Hier schrik ik van, Gerard was er altijd, steeds bereid om te helpen, zowel bij de kerkdienst als bij de maaltijd op dinsdag.”

“Wat zullen we Gerard missen. Ik denk met dankbaarheid terug aan zijn warme belangstelling toen Albert ziek was. De Eeuwige zal nu verder voor hem zorgen. Wij vergezellen hem met onze gebeden.”

“Gerard kon zo vol overtuiging het onze Vader meebidden met het accent op van U is het koninkrijk. Ja, je hoorde bijna de hoofdletter U.”

“Ik weet niet wat ik lees. Arme Gerard, ik schrik ervan. Het lijkt nog zo kortgeleden dat hij vol energie mijn rolstoel voortduwde. Wat is het snel gegaan. Hij was een goed mens.”

“Gerard gebruikte codetaal als hij de dominee een hand gaf na de viering. Het was brood of melk. Als hij zei dat het brood was, was het goed, melk was minder.”

Gerard Jan Cornelis Gaillard Grawford, wij noemen zijn naam met respect en genegenheid en bevelen hem in de hoede van de Eeuwige. Gerard is 69 jaar geworden.

Margriet Quarles van Ufford, ook namens de digitale koffie-app.

..*

Opbrengst Solidariteitsmaaltijden

Het thema van de Solidariteitsvieringen in de veertigdagentijd was: 'Sta Op!'. De maaltijden hebben we na drie vieringen helaas moeten staken vanwege het coronavirus. Toch is er nog een mooi bedrag opgehaald: €384,85. Dit bedrag is bestemd voor Stichting Perspektief. Zij bieden hulp aan iedereen die betrokken is bij huiselijk geweld. Onder andere door het aanbieden van noodopvang, gesprekken met slachtoffers van huiselijk geweld en hulpverlening thuis voor gezinnen waarin huiselijk geweld aan de orde is. Voor meer informatie zie: www.perspektief.nl.

Tijdens één van de vieringen heeft een medewerker van Perspektief verteld over huiselijk geweld en hoe zij hun ondersteuning bieden. Hij liet ook zien waar de opbrengst van de maaltijden voor gebruikt gaat worden: een koffertje voor kinderen die hun huis hebben moeten ontvluchten, met daarin onder andere een knuffel en schoolspulletjes. Daarnaast wil Perspektief van de opbrengst spreekpoppen aanschaffen die gebruikt worden in de gesprekken met kinderen over huiselijk geweld.

Namens Perspektief hartelijk dank voor uw giften!
Esther Israël, Diaconaal werker

..*

Be-moed-iging

De sociale afstand van de afgelopen weken vind ik zwaar. Een vriendin heeft het beeld van een veenbrand ervoor gebruikt: "Je ziet geen laaiend vuur, maar toch wordt er iets verwoest." Mijn moed bijvoorbeeld.

Die moed wordt door gemeenschap gevoed, althans zo werkt het
blijkbaar voor mij. Daar was ik me eerder niet van bewust. Toen de
Nederlandse overheid in maart aankondigde dat geen bijeenkomsten
van meer dan drie personen toegestaan waren voelde dat daarom als
een verrassend zware klap: geen vieringen meer in Lukaskerk?
Gelukkig werd deze maatregel later verruimd voor religieuze
bijeenkomsten.

In de anderhalvemetersamenleving waar we nu terecht zijn gekomen
geven mensen mij op verrassende manieren *be-moed-iging* –
ondanks de afstand:

In plaats van vanuit een kerkstoel luister ik voor mijn laptop naar een
dienst in de Lukaskerk. Christiaan leest psalm 136 in de bewoording
van Karel Eykman: “Ik ga door tot het waar is: Eeuwig duurt uw
trouw.”

Coby vertelt aan de telefoon: “Toen ik als klein kind op Scheveningen
opgroeide hoorde ik dat God mijn rots was. Ik dacht: dat zal vast de
rots van het havenhoofd zijn. Nu, vele jaren later denk ik daar anders
over. Maar die rots blijft net zo tastbaar voor mij.”

Op anderhalve meter afstand deelt Josefien wat zij uit de Taizé
gemeenschap in Frankrijk heeft meegenomen: “In de liederen die in
Taizé gezongen worden gaat het erom dat God het donker in ons
verdrijft.” Zingend naast haar wordt het lichter in mijn hoofd.

Ik krijg een bemoedigend plantje
(zie foto) van Berdien met de tekst:
“Levende natuur die een belofte in
zich draagt: aardbeien.” Ik ga het
plantje gul water geven, zon is er
tegenwoordig voldoende.

Ook in een tijd waar we elkaar weinig mogen aanraken, raakt God ons door de ander. Dietrich Bonhoeffer heeft ooit gezegd dat Christus in de ander sterker is dan in onszelf.¹ Had-ie helemaal gelijk in.

Karin Astrid Siegmann

Psalm 136 – De herhaling

Ik kan het niet genoeg herhalen:

eeuwig duurt zijn trouw.

Ik herhaal het, ik herhaal het:

eeuwig duurt zijn trouw.

Zo haal ik u naar ons toe:

eeuwig duurt uw trouw.

Haal ons dan ook naar u toe:

eeuwig duurt uw trouw.

Als het tegenzit herhaal ik:

eeuwig duurt uw trouw.

Om moed te houden herhaal ik:

eeuwig duurt uw trouw.

Tegen mijn wanhoop in herhaal ik:

eeuwig duurt uw trouw.

Tegen beter weten in herhaal ik:

eeuwig duurt uw trouw.

Ik ga door tot het waar is:

eeuwig duurt uw trouw.

Laat het waar zijn, ik herhaal waar zijn:

eeuwig duurt uw trouw.

Eeuwig duurt uw trouw.

Eeuwig duurt uw trouw.

Tot herhalens toe.

Karel Eykman

..*

¹ Dietrich Bonhoeffer (1985 [1939]) *Gemeinsames Leben*. München: Christian Kaiser Verlag, pagina 14.

Een reisverhaal

Op woensdag 11 maart ben ik vertrokken naar Cahors in Frankrijk, voor mijn derde camino, een wandeling van 3 maanden. Mijn doel is de Franse camino vervolgen en dan de Camino del Norte lopen, langs de noordkust van Spanje, naar Santiago.

Het Corona virus heeft Europa dan al bereikt en in Nederland zijn de eerste gevallen bekend. Het geeft een gevoel van onrust en ik vraag mij af of ik wel moet gaan. Toch ga ik, met twijfel, aan mijn wandeling beginnen. Ik volg de ontwikkelingen via het nieuws uit Nederland en de app van Buitenlandse zaken, maar die loopt een dag achter met de info. In het zuiden van Frankrijk lijkt nog niets aan de hand.

Donderdagavond 12 maart kondigt Macron aan dat de scholen in Frankrijk gaan sluiten. In Spanje zijn de maatregelen al verder en ik weet wat er gaat volgen. Ik overweeg om in Frankrijk te blijven, een periode te overbruggen en verder te lopen als alles is overgewaaid. Mijn familie wil dat ik naar huis kom. Ik heb nog geen haast. Iedere dag dat ik hier kan genieten is meegenomen. En genieten doe ik van de rust, het prachtige Franse landschap, de sfeer in dorpen en stadjes en van de vogels.

Die zaterdagavond sluiten de café's en restaurants in Frankrijk en verderop gaan enkele gites sluiten. Zondagmiddag zie ik op de televisie dat nog 80 procent van de treinen en vliegtuigen rijden en vliegen. Ik bedenk dat ik toch maar over een paar dagen naar huis ga. Ik neem aan dat ik nog tijd heb. En de Fransen die ik spreek geven aan dat het echt geen probleem is, dat ik als pelgrim prima door kan lopen en dat er altijd gites open zullen blijven.

Maandagochtend ben ik onrustig, het voelt niet goed om nog een dag rustig te wandelen en ik besluit te gaan liften. Een auto stopt en een vriendelijke dame vraagt waar ik heen wil. Ik leg uit in mijn beste Frans dat ik naar een station wil en uiteindelijk naar Nederland. Ze vraagt zich af of ik daar nog kan komen. De schrik slaat mij om het hart. Ze brengt me naar Moissac, 12 km verderop. Onderweg blijkt dat ze Engels spreekt. Dat scheelt. Ze weet uit ervaring dat je hier

moeilijk weg komt. Ze verwacht niet dat er hier nog een trein rijdt. Gelukkig is het stationsloket in Moissac nog bemand en inderdaad: geen treinen. Ik koop een ticket vanaf Montauban voor de volgende dag, het tijdstip van vertrek is onduidelijk.

De vrouw wil me naar Montauban brengen, nog 25 km verder. Ze glimlacht als we weer in de auto stappen. Mijn naam is ook Anna, zegt ze. Ze is zó blij dat ze voor mij gestopt is. Ze stopt namelijk nooit voor lifters, maar ze voelde dat ze voor mij moest stoppen. Ik word er emotioneel van: ík ben blij dat ze gestopt is.

Ze geeft me haar 06-nummer en drukt me op het hart te bellen als ik alsnog vast kom te zitten. Dan komt ze me halen. Ze heeft een appartement, waar ik kan verblijven. In Montauban zet ze me af bij het station. Ik blijf dankbaar en verwonderd achter. Wat een bijzondere vrouw, wat een engel op mijn pad.

In Montauban zijn er zorgelijke blikken bij het loket als ze mijn bestemming zien en ik krijg de vraag of ik niet vandáág kan vertrekken in plaats van morgen. Gráág, als ik maar wegkom. Die middag vertrek ik naar Bordeaux in een bomvolle trein. Daar aangekomen blijkt de aansluiting naar Parijs te zijn geannuleerd en moet ik een trein later nemen. Ik arriveer in Parijs op het tijdstip dat mijn trein vanaf Gare du Nord vertrekt. Dat was de laatste trein naar Nederland voor vandaag. Toch ben ik opgelucht dat ik in Parijs ben, 'bijna thuis'.

Op het station zijn alle loketten dicht vanwege Corona. Ik vind na een poosje zoeken een medewerker en mijn ticket wordt omgeboekt naar de volgende ochtend. De man vraagt of ik al een slaappleats heb. Als ik zeg dat ik een hotel ga zoeken, schudt hij zijn hoofd en verwijst hij me naar een collega. De collega schrijft mijn naam en bestemming op een lijst en zegt mij en nog zo'n 20 gestrande reizigers te wachten. Wordt dit mijn eerste overnachting op een station? Na een half uur komt ze terug en krijgen we een papier met een hotelovernachting. Van de spoorwegen. Klasse!

Eenmaal op de hotelkamer krijg ik een appje van een collega, met de vraag waar ik ben, want de grenzen van Frankrijk gaan morgen dicht! De volgende ochtend passeert de trein rond 9 uur de Franse grens. 3 Uur later gaat de boel op slot.

Ik stuur een appje naar Anna dat ik het gehaald heb en bedank haar nogmaals dat ze me geholpen heeft. Ze antwoordt dat ze blij is voor mij gestopt te zijn en dat ik haar moet bellen als ik mijn wandeling zal hervatten. Dat ga ik zeker doen. Mijn Camino engel.

Anna Leest

..*

Niet gehamsterd

Echt niet. Ik heb niks gehamsterd. Dat was ook niet nodig, want ik had en heb altijd al voorraadjes. Wekenlang heb ik zoveel mogelijk geteerd op die kost. Het was een 'sport' voor de veertigdagentijd: om zoveel mogelijk geld uit te sparen. En het was ook voor de lol – om mijn tong uit te steken tegen die coronaperiode: wie is hier de baas? Alleen verse melk en groenten af en toe even halen, aan de overkant bij de Turkse super. Pas na heel lange tijd gaan de kastjes leger raken. Ik hoef natuurlijk maar voor één te koken. Hoef geen luiers, hoef niet rekening te houden met kinderen en hun smaak, of met een dieet. Gevarieerd 'spelen met wat er is', dat lukt dan wel. Het geld dat ik minder uitgaf aan boodschappen kon naar de diaconie.

Inmiddels is de veertigdagentijd over. Het is niet moeilijk om er nog 50 dagen achteraan te plakken. Tot Pinksteren. Kijken of je dezelfde sobere leefstijl verder kunt aanhouden. Om ervan te leren, te oefenen in solidariteit. Maar ik merk dat ik soms 'uit de band wil springen'. Hebt u dat nu ook? Verrukkelijke dingen (een keertje) halen, zoals gebakken garnalen of vers gebrande nootjes. Eigenlijk niet nodig, maar wel heel erg lekker. Het voelt een beetje als verraad. Aan de solidariteit. Gasten van de voedselbank kregen 15 euro voor de Jumbo, of moeten naar de Haagse markt donderdag, en krijgen alleen een tas noodzaak mee. Ook wel als verraad om het geld dat luxe kost: minder om weg te geven. Opeens moet ik denken aan de

tijd dat de kinderen om vuurwerk vroegen voor Nieuwjaar. We spraken dan een budget af. Zakgeld en een stukje huishoudgeld... en we gaven eenzelfde bedrag uit als gift aan het fonds van prinses Diana, om explosieven op te ruimen bij kids in oorlogsgebied. Moralistisch? Het hielp ons erg om ons bewust te zijn van wat 'Luxe' is. Je hoeft jezelf niet alles te ontfagen. Maar hoe verbind je jezelf aan de nood die er elders bij mensen heerst? Vergelijkbaar met de uitgave voor luxe toen, besluit ik dat het een compromis is. Ik 'mag' nootjes of een lekker kaasje, maar ik houd het goed bij in het kasboek. Met een L van Luxe erbij. Aan het einde van de maand wordt dat opgeteld een extraatje voor Lesbos of andere diaconale doelen. Naast het 'uitgespaarde', overgebleven geld als ik het vergelijk met mijn gewone huishouduitgaven, plus de niet bijgewoone collectes in de kerkdiensten.

Wat vindt u er nou van? Gooi ik het op een akkoordje met mijn geweten, op deze manier? Of is het een soort van discipline om sober leven te leren?

Christine Scheurkogel

..*

Van de Seniorenkring

Helaas zijn er in de maand mei ook nog geen bijeenkomsten mogelijk voor de seniorenkring. En inmiddels is ook wel duidelijk geworden dat ons geplande uitje aan het eind van het seizoen niet door kan gaan. Zo'n dagje uit betekent dat we met 9 personen in een busje en met de overige personen in particuliere auto's een rit naar een museum zouden gaan maken en dat is met de 1,5 meter afstand maatregel echt niet haalbaar. Hoe jammer het ook is, we moeten het afblazen. We wachten af hoe het verder gaat en zodra er weer op de een of andere wijze een bijeenkomst mogelijk is, hoort u dat van ons. Tot die tijd wensen wij u nog steeds moed, sterkte, geloof en vertrouwen toe.

Met een hartelijke groet, namens de vrijwilligers, Els Pellen

..*

Aan de slag in de Buurt- en Lukaskerk

Inmiddels ben ik ruim drie maanden aan de slag als Diaconaal Werker. Hieronder neem ik u mee in wat ik de eerste twee maanden zoal heb gedaan.

Mijn eerste doel was het leren kennen van de huidige diaconale activiteiten en te weten wat ik daarvoor moet doen. Dat gaat bijvoorbeeld om allerlei administratieve zaken voor de Voedselbank, om het regelen en voorbereiden van de kringvieringen en het aanvragen van subsidies voor diverse activiteiten. Tussen de bedrijven door leerde ik steeds meer mensen (beter) kennen: gemeenteleden van de Lukaskerk, klanten van de Voedselbank, vrijwilligers, deelnemers aan de kringvieringen en de buurtmaaltijd, en de mama's van het Mamaverhalenkoor. Wat een mooie mix aan mensen, ieder met zijn/haar eigen leefwereld, karakter, verhalen en achtergrond.

Daarnaast ben ik bezig geweest om de Schilderswijk te ontdekken. Met name door allerlei organisaties te bezoeken en afspraken te maken, onder andere met Buurtcentrum de Mussen, het Stagehuis, de Havenkerk, vrouwenorganisatie Yasmin, de wijkagenten en het MOC. Wat zijn er ontzettend veel waardevolle projecten en initiatieven in deze wijk! Een aantal daarvan sluit goed aan op het diaconale werk. Wellicht aanleiding om t.z.t. de samenwerking op te zoeken.

Een andere manier om de wijk te leren kennen is het doen van 'exposure'. Bij deze methode loop je door de wijk, laat je wat je ziet en hoort op je inwerken en spreek je soms ook met mensen. Je wordt je hierbij bewust van je gedachten en gevoelens. Deze verwoord je en bespreek je met anderen, bijvoorbeeld collega's. De exposure levert me inzichten op over mezelf, mijn werk en de wijk. Het klinkt misschien wat zweverig, maar dat is het geenszins.

Met alle input hoop ik de wijk goed te leren kennen en te ontdekken hoe ik hier van toegevoegde waarde kan zijn. Hoe ik van betekenis kan zijn als het gaat om de kernbegrippen waar het in mijn werk om draait: mensen stimuleren om zich met elkaar te verbinden, elkaar te beschermen, elkaar te versterken en te bezielen.

De coronacrisis maakte dat ik het vervolg van mijn geplande kennismakingstocht heb moeten opschorten. Het mooie is wel dat ik door de crisis contact heb gekregen met mensen die ik anders niet zo snel ontmoet had. Zo was er het samenwerkingsproject met de Haagse Markt, het jongerenwerk en de Voedselbank waar ik eerder al over schreef. Daarnaast heb ik veel meer individuele contacten gekregen en heb ik bijvoorbeeld klanten van de voedselbank beter leren kennen.

Het zomerkamp vanuit het diaconale werk van de Paardenberg en Lukaskerk gaat helaas definitief niet door. We zijn bezig om te kijken wat we wel kunnen doen voor gezinnen in de zomerperiode.

Zien wat er nodig is en waar mogelijkheden liggen, en daarmee aan de slag gaan, dat is waar ik me de komende tijd op zal focussen. Als u hier ideeën over heeft, neem dan gerust contact met me op.

Hartelijke groet, Esther Israël

..*

In coronatijd

Op zaterdag 26 april las ik de column van Stijn Fens in Trouw ('Ik ritualiseer het handen wassen, het onzevader is precies lang genoeg') Hij deed een ontdekking; ik maakte er een haiku van!

Handen goed wassen
op ritme onze vader
twintig seconden

Ik vond het wel een goeie tip: aandachtig handen wassen en het klopt precies.

Hij zei ook nog, dat de wetenschap dat kloosterlingen, broeders, zusters, met grote regelmaat voor de mensheid bidden, ook al ziet hij het niet, hem zo'n grote troost biedt.

Begin maart was ik voor het eerst van mijn leven in zo een gemeenschap: Grandchamp, om daar aan de regelmaat van de dag deel te nemen. Ik kan met Stijn meevoelen.

Monastiek leven
eeuwige quarantaine
structuur in de dag

Bidden in de kapel
wetenschap het idee dat
troost mij volkomen

Corrie Hoogendoorn

..*

Wormenpoep

Paasgroeten rondbrengen van de Lukaskerk naar de buurt – wat een feestje! Naar buiten ‘mogen’ met een tas om je schouder, de buurt in. De zon en de wind in. Sommige mensen zien en groeten, in de ogen kijken. Anderen vermoeden, wonend achter de voordeuren met een Nee Nee sticker, (dan geen groetkaart), of een Ja sticker – of niks. Even aan ze denken. Alsof je een kaarsje opsteekt.

Vlak bij de brug is een binnenplaatsje met zo'n serie brievenbussen. Maar er is ook een jonge man aan het werk, met twee kleine kinderen ernaast. De buurt maakt een binnentuin op het plaatsje. Metertuintjes, vierkante meterbakken, zie ik. Hij schoffelt. Zij hebben schepjes en een emmertje. Ze zijn ijverig bezig. Ik vraag wat ze doen. Ze graven wormen op. Enthousiast val ik ze bij: oh wat een goed idee. Wormenpoep, dat is de beste grond die je maar kan krijgen voor de plantjes! Ze kijken op – wat verbaasd – ik denk dat ze eigenlijk andere plannetjes met de wormen hadden. Maar terwijl ik verder loop naar de brievenbussen hoor ik dat de man erover

doorpraat met de kleintjes. Is het misschien toch iets meer geworden dan oppas en bezighouden... buitenschool?
Christine Scheurkogel

..*

Opbrengsten collecten februari, maart en april 2020

16 februari: Kerk in Actie werelddiaconaat Kameroen € 167,07
23 februari: Kerk in Actie binnenlands diaconaat € 176,51 en Kerk in Actie Voorjaarszending € 132,36
1 maart: diaconie € 57,45 en wijkgemeente € 58,60
8 maart: diaconie € 53,50 en Missionair werk € 49,50
15 maart: Kerk in Actie noodhulp Zuid Soedan € 77,15 en wijkgemeente € 55,65
22 maart: Kerk in Actie werelddiaconaat € 113,30 en wijkgemeente € 65,10
29 maart tot en met 19 april: Borderline Lesvos en wijkgemeente

Collecte geld en bedragen overgemaakt op rekening van de diaconie Lukaskerk hebben opgebracht: Bedrag voor Borderline Lesvos € 1375,80. Dit bedrag wordt verdubbeld door de centrale diaconie.

Bedrag voor wijkgemeente Lukaskerk € 1359,40
Hartelijk dank voor uw bijdragen

..*

Collecten voor de komende maand:

U kunt uw bijdrage aan de collecte overmaken naar:

- NL41INGB0000600100 t.n.v. Diaconie Lukaskerk, Den Haag en
- NL73INGB0006206900 t.n.v. PGG Lukaskerk, Den Haag

onder vermelding van collecte maand mei

Bijdragen op rekening van de Diaconie komen in de maand mei ten goede aan vier doelen: Kariboe Bibi, Werelddiaconaat, Vakantieweken diaconale locaties en de Wijkdiaconie.

Bijdragen op rekening van de PGG Lukaskerk komen ten goede aan de Wijkgemeente.

..*

Lang leve(n) onze kaarsjes!

Over de lichtjes van de kaarsenboom en duurzaamheid

Wat gebeurt er met al die kaarsjes die we voor lief en leed aan de kaarsenboom van de Lukaskerk ontsteken als we de dienst hebben verlaten? Misschien vraagt u zich dat soms af. Soms branden ze door en blijven ze de kerk het licht van onze hartenkreten geven totdat ze leeg zijn.

Sinds een paar maanden worden de theelichtjes die nog niet helemaal uitgebrand zijn verzameld. Om de paar weken overhandigd Frederik mij een zakje met deze verzamelde waxinelichtjes tegen een kleine donatie aan de Lukaskerk. Thuis bij mij blijven uw gebedslichtjes doorschijnen, geven sfeer aan mijn woonkamer – en zorgen voor een duurzamer gebruik van schaarse hulpbronnen.

Ik houd van theelichtjes en maak gretig gebruik van deze Lukaslichtjes. Maar toch verzamelen we meer dan ik alleen nodig heb. Als u ook van theelichtjes houdt en geïnteresseerd bent om ook af en toe zo'n zakje van Frederik te ontvangen horen we het graag van u.

Karin Astrid Siegmann

..*

En de mensen bleven thuis...

En de mensen bleven thuis.

En ze lazen boeken, en luisterden, en ontspanden.

En deden oefeningen, en maakten kunst, en speelden spelletjes.

En leerden nieuwe manieren van zijn, en waren stil.

En ze luisterden met meer aandacht.

Sommigen mediteerden, sommigen baden, sommigen dansten.

Sommigen kwamen hun schaduwen tegen.

En de mensen begonnen anders te denken.

En de mensen genazen. En, in de afwezigheid van mensen die onwetend, gevaarlijk en harteloos leefden, begon de Aarde te helen.

En toen het gevaar geweken was, en de mensen weer samenkwamen, Rouwden ze om hun verlies.

En maakten ze nieuwe keuzes, en droomden ze nieuwe dromen.

En creëerden ze nieuwe manieren om de Aarde volledig te helen, omdat

ze zelf geheeld waren.

Geschreven door de Amerikaanse Kitty O'Meara in maart 2020, met ons gedeeld door Plony de Jong

..*

Kamer gezocht!

Een moeder met zoontje van 4,5 jaar zoekt dringend een kamer. Zij doet al twee jaar haar best andere woonruimte te vinden, maar helaas zonder succes.

In haar huidige woning moet zij de voorzieningen met meerdere huurders delen. Zij houden weinig rekening met de medebewoners. Ook houden ze zich niet aan de 1,5 meter afstand.

Voor haar zoontje die autisme heeft, is deze woonvorm onhoudbaar. Het is er te druk en hij heeft te weinig bewegingsruimte. Moeder en zoon logeren nu geregeld bij vrienden en familie, maar ook dit is niet veel langer mogelijk en geeft veel onrust.

Zij zoeken een gestoffeerde kamer voor maximaal 500 euro per maand. Eén of twee medebewoners is geen probleem. Locatie maakt niet uit. Dat mag ook buiten Den Haag zijn.

Als u een tip heeft, dan hoor ik die graag.
Esther Israël, Diaconaal werker

..*

Bloemschikking tijdens de viering van zondag 3 mei, in de aanloop naar 4 en 5 mei

Rood: de kleur van Liefde en Lijden

Wit: de kleur van Vreugde en
Waarheid

Blauw: de kleur van Goddelijkheid
en Trouw

Deze kleuren vormen samen de
vlag van Nederland,
laten wij de symboliek ervan
uitdragen.

Corrie Hoogendoorn

..*

Knutselwerk voor de kinderen, op naar Hemelvaart en Pinksteren!

Nodig:

tekenpapier

kleurpotloden

watje

slaolie

eventueel: lijstje van latjes of karton, lijm en een haakje

Lees met elkaar het bijbelverhaal van Pinksteren uit een kinderbijbel. Laat je kind vervolgens een groot vuur tekenen met potlood. Maak vlammen met mooie kleuren: rood, geel, misschien wat groen en blauw . Wrijf vervolgens de tekening op de achterkant in met een watje dat in slaolie is gedrenkt. Dan worden de kleuren doorzichtig. Laat de tekening drogen. Je kunt de plaat zo tegen het raam hangen. Je kunt er ook een lijst of passe-partout van houten latjes of karton omheen maken. Plak de tekening ertussen. Lijm een haakje aan de lijst zodat je het 'glas-in-lood' voor het raam kunt hangen. Wacht een dagje tot de lijst en de tekening droog zijn en hang het glas-in-loodraam dan op voor het raam. Kijk eens hoe mooi het doorschijnt als de zon erop staat!

(Bron: JOP, protestantse kerk.

jongprotestant.protestantsekerk.nl/werkvormen/ideeen-voor-hemelvaart-en-pinksteren-uit-het-boek-geloven-met-plezier/)

..*

Krijgt u al de e-mail met vlogs en verhalen voor de kinderen? Speciaal in deze periode maken we voor jullie vlogs. We kunnen nu niet naar de kerk en toch willen we delen wat er in de doos zit, welk verhaal er bij hoort en wat je kunt doen om er langer over na te praten of om iets te maken of knutselen.

We tellen af tot aan Pinksteren.

Als u de mail voor de kinderen nog niet ontvangt, laat het weten aan Mascha de Haan via lutherheraut@gmail.com

Belangrijke gironummers:

NL73INGB0006206900, BIC INGBNL2A – **PGG Lukaskerk**
met vermelding van bestemming

NL41INGB0000600100, BIC: NGBNL2A **tnv Diaconie Lukaskerk, Den Haag**

NL27INGB0000551852, BIC: NGBNL2A
t.n.v. Protestantse Stichting Wijkvereniging Binnenstad
(o.a. bijzondere projecten in de Haagse binnenstad, onkosten voor het wijkblad, zondagse liturgieën)

Maaltijdce Lukaskerk
IBAN: NL67ASNB0708520936; BIC: ASBNL21 t.n.v. Jan Becht en/of Margriet Quarles o.v.v. maaltijdproject

NL66INGB0006981862; BIC INGBNL2A t.n.v. Buurt en Lukaskerkprojecten

Collectebonnen: NL46 INGB 0000 076792 t.n.v. Diaconie vd Protestantse Gemeente te 's-Gravenhage onder vermelding van uw naam en adres

..*

Agenda

Voorlopig gaan veel vaste agenda-activiteiten niet door vanwege het coronavirus. Maar de kerk is wel open! U bent welkom op dinsdag, woensdag en donderdagmiddag tussen 14.00 en 16.00 uur om een kaarsje aan te steken, met de aanwezige gastheer, gastvrouw te spreken, maar er kunnen maximaal 4 mensen tegelijk binnen zijn. We blijven vieren en uitzenden via kerkomroep.nl. Helaas kunt u de komende tijd niet meer zomaar binnenlopen om de kerkdienst bij te wonen.

U kunt wel mailen naar lukaskerk@hotmail.com of bellen met ds Jannet van der Spek of Margriet Quarles. Houd voor de meest actuele informatie onze website in de gaten: www.lukaskerk-denhaag.nl

Houd voor actuele informatie onze website in de gaten:

www.lukaskerk-den Haag.nl